

Konstrukcja Regionalnych Elektronicznych Społeczności Kulturalnych

Streszczenie

Artykuł odnosi się do problematyki tworzenia branżowych, regionalnych społeczności elektronicznych. W niniejszych rozważaniach analizie poddano możliwości budowy regionalnych społeczności elektronicznych w środowiskach muzyków i instytucji muzycznych. W praktyce wspomniane społeczności mogą obejmować znacznie szersze kręgi użytkowników, m.in. potencjalnych interesariuszy, którzy są zaangażowani w życie środowisk muzycznych. W artykule zaprezentowano możliwe modele konstrukcji Elektronicznych Społeczności Kulturalnych. Zaproponowano trzy modele podstawowe, a mianowicie model: oddolny (społeczność tworzona z inicjatywy muzyków), instytucjonalny (budowany przez wybraną instytucję kulturalną) oraz rządowy (tworzony przez organy państwa lub samorządu na zasadach fakultatywnych lub obligatoryjnych).

Słowa kluczowe: społeczności elektroniczne, środowisko muzyków, Elektroniczne Społeczności Kulturalne, instytucje muzyczne

1. Wprowadzenie

Infrastruktura i narzędzia ICT (*Information and Communication Technology*) coraz szerzej są wykorzystywane w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego, naukowego czy kulturalnego. Z jednej strony są one wykorzystywane do gromadzenia i porządkowania zasobów informacyjnych, a z drugiej mogą stanowić mniej lub bardziej sformalizowaną platformę komunikacji. Wspomniane narzędzia mogą służyć do organizowania się wybranych członków danego środowiska lub umożliwiać zarządzanie nim.

W niniejszych rozważaniach podjęto problematykę konstrukcji Regionalnych Elektronicznych Społeczności Kulturalnych (RESK). Jako przedmiot analizy

¹ Politechnika Częstochowska, Wydział Zarządzania, ainethegenie@op.pl.

² Politechnika Częstochowska, Wydział Zarządzania, cezary.stepniak@gmail.com.

obrano środowisko muzyków. W analizie rozważano, jaki cel mogłaby mieć proponowana społeczność, w jaki sposób można by ją tworzyć (co w efekcie zaowocowało zaproponowaniem trzech modeli) oraz jakie rozwiązania techniczno-technologiczne można byłoby zastosować w jej konstrukcji.

Celem artykułu jest prezentacja zaproponowanych modeli RESK. Modele zostały opracowane na podstawie istniejących koncepcji budowania regionalnych społeczności elektronicznych oraz identyfikacji środowisk muzycznych w zakresie organizacji ich działalności profesjonalnej oraz potrzeb komunikacji. Proponowane modele odnoszą się zarówno do indywidualnej, jak i instytucjonalnej aktywności muzyków.

2. Idea RESK

Idea regionalnych społeczności elektronicznych zakłada, że w pewnych regionach występuje grupa podmiotów, działających w tej samej lub uzupełniającej się branży, która jest zainteresowana podjęciem współpracy. Współczesne narzędzia ICT pozwalają na tworzenie platform technologicznych, dzięki którym podmioty te mogą się wzajemnie szybciej i sprawniej komunikować³.

Regionalność w ramach omawianych społeczności oznacza, że skupiają one głównie podmioty działające w środowiskach lokalnych, co nie oznacza, że muszą w nich funkcjonować wyłącznie muzycy i jednostki kulturalne działające wyłącznie na danym rynku. Wprost przeciwnie, dzięki platformie można będzie przyciągać do współpracy artystów zewnętrznych lub podejmować współpracę z jednostkami działającymi w innych regionach, jeśli zajdzie taka potrzeba. Co więcej, dla podmiotów zewnętrznych wspomniana platforma może mieć znaczenie informacyjne o planowanych przedsięwzięciach artystycznych.

Omawiając RESK, należy pamiętać, że mogą być one bardzo zróżnicowane. Różnić się mogą m.in.: genezą, zawartością zasobów informacyjnych, zasadami funkcjonowania, zakresem ról, jakie są możliwe do przyjęcia przez różne typy aktorów. Jednakże w każdym z modeli występuje: platforma technologiczna, powszechnie dostępne usługi sieciowe oraz wspólnota interesów.

³ D. Jelonek, C. Stępniaik, T. Turek, *The Concept of Building Regional Business Spatial Community*, w: *ICETE 2013 10th International Joint Conference on e-Business and Telecommunications. Preceedings*, 29–31 July 2013, Reykjavik, Iceland 2013, s. 83–90.

Idea RESK bazuje na wykorzystaniu powszechnie dostępnych narzędzi sieciowych lub przygotowaniu narzędzi dedykowanych do zbudowania platformy komunikacyjnej. W jej ramach można będzie gromadzić zasoby informacyjne powstałe w wyniku komunikacji między użytkownikami lub pozyskiwać je ze źródeł zewnętrznych (np. specjalistycznych portali, elektronicznych aukcji czy sklepów bądź księgarni internetowych). Gromadzone zasoby mogą dotyczyć różnych aspektów istotnych dla środowiska muzycznego. Zaliczyć do nich można m.in. informacje opisujące wydarzenia muzyczne, oprawę muzyczną imprez i uroczystości okolicznościowych, informacje o dostępności różnego typu narzędzi i akcesoriów muzycznych (np. instrumentów czy nut), dotyczące aspektów prawnych (np. prawa autorskiego) i inne. Możliwe jest również organizowanie i realizacja elektronicznych wydarzeń muzycznych, np. koncertów, których wykonawcy będą grać w różnych miejscach, tworząc jedną organizację.

Tworzone społeczności mogą być wykorzystywane do uporządkowania relacji w środowiskach muzycznych. Gromadzone zasoby informacyjne mogą mieć charakter zarówno formalny, jak i nieformalny, o różnych uprawnieniach dostępności, w zależności od rodzaju użytkownika.

Tworzeniu RESK mogą towarzyszyć następujące założenia:

- Środowisko muzyków jest zainteresowane tworzeniem społeczności elektronicznych.
- Tworzenie społeczności elektronicznych jest zadaniem złożonym i może być realizowane w różnych celach, co w przyszłości będzie determinować jego kształt i zakres funkcjonalny.
- Geneza RESK może być: towarzysko-rozrywkowa, instytucjonalna, RESK może być także inicjatywą branżową (np. kształtującą samorząd środowiska lub narzędziem służącym do zarządzania nim).
- Z punktu widzenia społecznego przynależność do RESK może być dobrowolna, użyteczna zawodowo, częściowo obowiązkowa, obowiązkowa.
- Założenia technologiczne dotyczą rodzajów narzędzi ICT, które będą wykorzystywane do budowy infrastruktury.

W praktyce oznacza to, że nie istnieje jeden przepis na budowę wspomnianej społeczności. Ostateczny kształt RESK będzie zależeć m.in. od takich czynników, jak: geneza i organizator, cele jego opracowania i uruchomienia, a także od jego popularności wśród potencjalnych użytkowników.

3. Użytkownicy RESK

W niniejszym artykule Regionalne Elektroniczne Społeczności Kulturalne zostały ograniczone do szeroko rozumianych środowisk muzycznych. Środowisko muzyczne jest bardzo zróżnicowane. Należą do niego m.in.: instrumentalisci, wokaliści, teoretycy, krytycy, dyrygenci, animatorzy, uczniowie, profesjonalisci, amatorzy, melomani itd. Każdy z nich może zajmować się jednym lub wieloma rodzajami muzyki (różne gatunki muzyczne wymagają odmiennych technik poznawczych, wykonawczych, opisowych, wrażliwości artystycznej czy nawet przygotowania do świadomego odbioru), które częstokroć mają różnych odbiorców oraz przeznaczenie⁴.

Ich szczególna specyfika wynika między innymi z faktu, iż należą do nich osoby wykonujące zawody artystyczne, które często (szczególnie w przypadku muzyków klasycznych) wymagają długoletniej nauki. Zazwyczaj wykonują one etatową pracę w orkiestrach, biorą udział w projektach kulturalnych, a zlecenia dla instytucji artystycznych i pedagogicznych są ich głównym źródłem utrzymania. Zdarza się również, że te osoby podejmują pracę zarobkową w zupełnie innej branży, a działalność artystyczna jest jedynie dodatkiem do podstawowej pensji. Nawet osoby zatrudnione w pełnym wymiarze godzin w instytucjach muzycznych podejmują dodatkowe inicjatywy umożliwiające realizację artystyczną lub stanowiące źródło przychodu. Kapitał relacyjny może stać się źródłem przewagi konkurencyjnej (np. przy pozyskiwaniu dochodowych lub korzystnych wizerunkowo zleceń).

W środowisku muzycznym można zidentyfikować różnorodnych interesariuszy, rozumianych jako osoby zainteresowane powodzeniem instytucji⁵ czy proponowanego przedsięwzięcia. Należą do nich m.in. artyści muzycy, artyści zajmujący się innymi dziedzinami sztuki, instytucje kulturalne, instytucje oświatowe, organizacje rządowe i samorządowe, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i fundacje, sponsorzy instytucjonalni i indywidualni, impresariat, szeroko rozumiani dostawcy, media i inne. Każdą z tych grup charakteryzują inne wymagania,

⁴ Por. *Organising Music: Theory, Practice, Performance*, red. N. Beech, Ch. Gilmore, Cambridge University Press, Cambridge 2015; N. Bibu, L. Brancu, G.A. Teohari, *Managing a Symphony Orchestra in Times of Change: Behind the Curtains*, „Procedia – Social and Behavioral Sciences” 2018, 238, s. 507–516.

⁵ Definicje interesariuszy por. J. Wielki, *Modele wpływu przestrzeni elektronicznej na organizacje gospodarcze*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2012. Por. M. Ciepiela, *Wpływ interesariuszy na zarządzanie przedsiębiorstwem*, „Rynek – Społeczeństwo – Kultura” 2014, nr 3(11), s. 22–29.

potrzeby i uwarunkowania oraz siła przetargowa, które są zmienne w zależności od badanego aspektu i zasięgu środowiska. Spełniać też będą różne role w proponowanych RESK.

4. Modele RESK

Różnorodność środowiska muzycznego powoduje, że trudno jest proponować jednolity model. W zależności od inicjatora, celów, popularności czy formalizacji jest możliwe skonstruowanie różnych typów RESK. W niniejszym artykule wyróżnione zostały trzy modele, gdzie jako kryterium typologiczne przyjęto inicjatora społeczności. Podstawowe charakterystyki poszczególnych modeli przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Modele Regionalnych Elektronicznych Społeczności Kulturalnych

Model oddolny	Model instytucjonalny	Model samorządowy/ rządowy
Tworzony spontanicznie przez grupę fanów, artystów połączonych wspólnymi interesami itp.	Tworzony przez pojedynczą instytucję kulturalną	Tworzony przez organ prowadzący instytucje kulturalne
Brak lub niewielki kapitał finansowy	Kapitał uzależniony od możliwości finansowych instytucji	Zabezpieczenie finansowe projektu
Zasięg zależny od propagowanej idei/projektu	Zasięg zależny od marki oraz działań podjętych przez organizacje – głównie interesariusze instytucji	Zasięg działania władzy jednostki samorządowej/rządowej
Wykorzystanie darmowych narzędzi (np. grupy na portalach społecznościowych)	Wykorzystanie narzędzi dostępnych instytucji	Możliwość stworzenia dedykowanych narzędzi

Źródło: opracowanie własne.

Pierwszy z proponowanych modeli został nazwany modelem oddolnym. Może on zostać stworzony spontanicznie przez każdą grupę, którą łączą wspólne interesy w jakikolwiek sposób związane z zagadnieniem muzyki. Osoby te muszą wykazać się postawami przedsiębiorczymi w celu przygotowania omawianego narzędzia. Ich motywacją jest fakt, iż RESK powinien przynieść korzyści im

oraz innym użytkownikom⁶. Mogą być to zarówno artyści muzycy, którzy zamierzają stworzyć wspólny projekt, mający na celu finansowy zysk albo artystyczną realizację, ale także fani konkretnego wykonawcy lub zespołu, melomani gustujący w konkretnej estetyce czy nauczyciele pracujący w jednej placówce. Zazwyczaj takie grupy cechuje brak lub niewielki kapitał pieniężny, a także niechęć do dużych finansowych inwestycji, które mogą obniżyć zysk (lub w przypadku przedsięwzięć non profit generować niepotrzebne koszty). Zasięg takiej społeczności w dużej mierze zależy od rodzaju i zasięgu projektu, który zainicjował powstanie grupy. Jednak ze względu na postępującą globalizację i rozwój narzędzi elektronicznych jest możliwe operowanie nawet w skali międzynarodowej albo światowej. Kryterium wyboru wykorzystywanych narzędzi często jest ich niska cena lub darmowa dostępność (takie jak portale społecznościowe, komunikatory internetowe czy fora dyskusyjne⁷), a także umiejętność obsługi oraz komfort wykorzystania narzędzi przez potencjalnych użytkowników (tu za przykład mogą posłużyć komunikatory i media oferujące aplikacje mobilne, czyniąc komunikację szybką i limitowaną jedynie dostępnością sieci internet).

Kolejnym rodzajem są modele instytucjonalne, których twórcami mogą być różnorodne podmioty, takie jak instytucje artystyczne, filharmonie, teatry muzyczne, teatry operowe, domy kultury, profesjonalne zespoły muzyczne, fundacje, a także zrzeszenia instytucji kulturalnych itp. W tym przypadku kapitał w dużej mierze zależy od możliwości i zaangażowania finansowego instytucji decydującej się na założenie danej społeczności. Przeznaczone środki pieniężne zależą także od celów, jakie ma spełniać przedsięwzięcie, z kolei zasięg jest generowany głównie przez możliwości tworzone przez wartość marki, jej rozpoznawalność itd., a także przez działania i aktywności podjęte przez interesariuszy podmiotu. Najczęściej nie tworzy się nowych, dedykowanych narzędzi czy systemów, ale pierwszym krokiem jest sprawdzenie możliwości aplikacji dotychczas

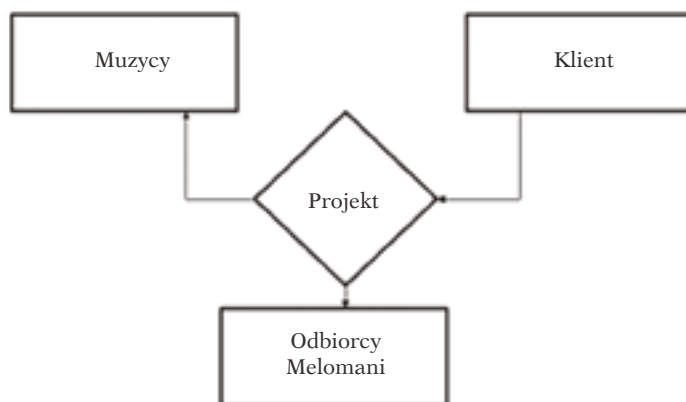
⁶ M. Kovaľová, *People in the Process of Innovation and as the Factor Increasing Business Performance*, „Forum Scientiae Oeconomia” 2016, vol. 4, iss. 3, s. 15–26.

⁷ Por. W. Jędrzejczyk, M. Konieczna-Kucharska, *Użyteczność mediów społecznościowych z perspektywy podmiotów gospodarczych*, w: *Techniki i technologie wspomagające funkcjonowanie przedsiębiorstw*, red. L. Kiełtyka, A. Sokołowski Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2017, s. 63–76; P. Tomski, F. Byłok, D. Jelonek, E. Wysłocka, *Internet Based Social Networks as the Resource Supporting International New Venture Creation*, w: *Second International Conference on Economic and Business Management*, red. P. Limpaphayom, G. Huang, „Advances in Economics, Business and Management Research” 2017, nr 33, Atlantis Press, Paris, s. 118–126. M.R. Parks, Z. Papacharissi, *Social Network Sites as Virtual Communities*, w: *A Networked Self: Identity Community and Culture on Social Network Sites*, Routledge, New York 2011.

dostępnych instytucji narzędzi do celów tworzenia społeczności, a dopiero w przypadku stwierdzenia znaczących braków lub wad posiadanych rozwiązań poszukiwanie, ulepszanie lub rozszerzanie posiadanych systemów.

Ostatni z przedstawionych modeli nosi nazwę samorządowego lub rządowego, w zależności od tworzącego funkcjonalność podmiotu. Tego typu system może zostać stworzony przez organ prowadzący instytucje kulturalne. W polskim porządku prawnym najczęściej są to organy władzy samorządowej powiatowego (głównie miasta na prawach powiatu) i wojewódzkiego szczebla, niekiedy ustawowo zobowiązane do prowadzenia polityki kulturalnej, oraz organy władzy centralnej – najczęściej Ministerstwo Kultury. Zasięg działania projektu może odpowiadać zasięgowi działania władzy organu założycielskiego lub być szerszy, na przykład dla przedsięwzięć mających spełniać zadania reklamowe, marketingowe, PR-owe czy popularyzatorskie.

Punktem wyjścia konstrukcji każdego modelu RESK jest uwzględnienie schematu przedstawionego na rysunku 1. Widać na nim niezmienny układ trzech elementów: muzyków, klientów (zleceniodawców) oraz odbiorców muzyki. Określenie rodzaju modelu może nastąpić po zdefiniowaniu ról, jakie w danym środowisku przyjęli poszczególni interesariusze.

Rysunek 1. Podstawowe elementy kształtujące RESK

Źródło: opracowanie własne.

W zależności od genezy, projekty typu RESK mogą mieć zabezpieczone finansowanie (zwłaszcza w przypadku modeli samorządowych/rządowych), co stwarza możliwość budowy dedykowanych narzędzi, odpowiadających oczekiwaniom i potrzebom podmiotu zamawiającego, a także spełniających wymagania opracowanej dla celu przedsięwzięcia specyfikacji. Opisywane systemy

mogą również służyć ułatwieniu komunikacji z interesariuszami, ujednoczeniu i usprawnieniu sprawozdawczości oraz wspomagać procesy controllingowe. Gorzej jest w przypadku oddolnych modeli, gdyż finansowanie przedsięwzięcia zależy od zasobności jego inicjatorów, a potem chęci uczestniczenia w pokrywaniu kosztów przez jego użytkowników.

5. Uwarunkowania zastosowania RESK

Realizacja przedsięwzięcia w stylu RESK będzie zazwyczaj zadaniem skomplikowanym. Jednakże w zależności od typu modelu może to być przedsięwzięcie nisko- lub wysokobudżetowe. Przy opisywaniu ekonomicznych uwarunkowań zagadnienia pierwszym, fundamentalnym pytaniem, jakie należy zadać, jest kwestia podmiotu, który sfinansuje RESK. W modelu oddolnym społeczność jest konstruowana przez zainteresowane podmioty, liczące na osiągnięcie korzyści, takie jak indywidualni artyści, zespoły kameralne albo niewielkie orkiestry. W przypadku modelu oddolnego, traktowanego jako inicjatywa lokalnych muzyków, przedsięwzięcie bazować będzie na standardowych usługach sieciowych i powszechnie dostępnych portalach internetowych. W takiej sytuacji podstawowym celem będzie maksymalna redukcja kosztów zarówno administracyjnych, jak i później samych użytkowników. Zazwyczaj występują ograniczone możliwości finansowania danego przedsięwzięcia, więc są wykorzystywane powszechnie dostępne media komunikacyjne, niewymagające dużych nakładów pieniężnych.

Dla pojedynczych muzyków koszty związane z udziałem w społeczności elektronicznej nie mogą przewyższać przychodów, które dzięki temu osiągną. Natomiast w przeciwnym modelu – samorządowym/rządowym – koszty przygotowania platformy dla społeczności poniesie inicjator przedsięwzięcia. Poszczególni użytkownicy zaś będą je ponosić adekwatnie do obligacji, jakie na nich zostaną nałożone przez odpowiednie przepisy prawne.

Z kolei model instytucjonalny jest budowany przez konkretne instytucje zainteresowane stworzeniem środowiska elektronicznego. W takiej sytuacji instytucja budująca społeczność udostępnia własną infrastrukturę, umożliwiając wybrane formy komunikacji, a także przeznaczając na nią określone środki finansowe. Drugi wariant może polegać na tym, że odpowiedni organ podejmuje się budowy społeczności w ramach inicjatyw oddolnych. Wówczas oddaje on do dyspozycji odpowiednią infrastrukturę, sprawuje funkcje administracyjne, ale uczestnicy wspomnianej społeczności posiadają autonomię dotyczącą przedmiotu komunikacji.

Konieczność działania i budowy społeczności na podstawie modelu rządowego/samorządowego może wynikać z przepisów prawa. W tej sytuacji odpowiedni organ jest zobowiązany przygotować właściwą infrastrukturę. Wówczas cel społeczności będzie miał głównie charakter administracyjny. Przygotowana platforma może wtedy uwzględniać wyłącznie zadania wynikające z przepisów prawa. Jednakże może też umożliwiać rozszerzenie danego systemu o funkcje zgłaszane przez użytkowników. W tej sytuacji wspomniana pierwsza część RESK będzie miała charakter sformalizowany, natomiast druga część może gromadzić zasoby istotne dla pozostałych interesariuszy.

Można również wyobrazić sobie szansę na zaistnienie jakiegoś wariantu pośredniego – tu za przykład mogłoby posłużyć oddolne zbudowanie społeczności dla spełnienia wymogów sprawozdawczych narzuconych przez samorząd lub władze centralne, który staje się podstawą do stworzenia rozwiązań przez konkretną instytucję państwową lub samorządową.

Należy przyjąć, że zastosowane rozwiązania techniczne bazować będą na istniejącej infrastrukturze⁸. Natomiast koszty udziału w społeczności pokrywać będą jej członkowie lub organizatorzy. Wspomniane koszty, zwłaszcza w modelu oddolnym, mogą polegać na opłatach za dostęp do standardowych, powszechnie dostępnych narzędzi sieciowych. Natomiast w przypadku modeli samorządowych/rządowych udział w społeczności może wiązać się z koniecznością pokrywania kosztów przygotowanej dla społeczności platformy.

Infrastruktura sprzętowa powinna bazować na dotychczas posiadanych urządzeniach, o ile pozwolą one na dostęp do standardowego oprogramowania stosowanego w ramach społeczności. Współczesne rozwiązania mogą opierać się na wszelkiego typu komputerach podłączonych do sieci internet i/lub być dostępne za pomocą technologii mobilnych. Społeczności będą zazwyczaj wykorzystywać standardowe narzędzia komunikacyjne poddane odpowiedniej parametryzacji. Wyjątek stanowić może model samorządowy/rządowy, gdzie trzeba będzie zastosować specjalistyczne oprogramowanie.

Rozszerzeniem standardowego oprogramowania mogą być specyficzne funkcje, jeśli będą dostępne w RESK. Do tego typu funkcji można zaliczyć m.in. oprogramowanie umożliwiające zapisy nutowe (np. dla celów kompozycji) lub narzędzia umożliwiające tworzenie orkiestr elektronicznych przygotowujących swoje koncerty w sieci. Dla celów rozszerzeń standardowych funkcji RESK mogą być wykorzystywane wszystkie dostępne obecnie technologie, nawet takie jak

⁸ Por. D. Jelonek, *Rola ICT w tworzeniu przedsiębiorstwa kreatywnego*, „Przegląd Organizacji” 2018, nr 3(938), s. 46–51.

np. *Grid Computing*⁹ czy *Internet of Things*¹⁰. Zastosowanie wspomnianych technologii będzie możliwe, jeśli znajdzie to swoje uzasadnienie w zakresie funkcjonalnym RESK i będzie racjonalne ekonomicznie.

Wśród zakładanych korzyści implementacji Regionalnych Elektronicznych Społeczności Kulturalnych można wymienić m.in. ułatwienie komunikacji między zamawiającymi i wykonawcami (również w zakresie poszukiwania najlepszej, odpowiadającej potrzebom lub specyfikacji, oferty przez zamawiającego) oraz między samymi wykonawcami w trakcie realizacji danego przedsięwzięcia, a także budowanie kapitału relacyjnego wszystkich uczestników wydarzenia. Inne możliwe benefity to rozszerzenie zasięgu tworzonych projektów (m.in. poprzez dostęp do większej ilości zasobów wiedzy, infrastruktury oraz praktycznych umiejętności), ułatwienie rozpowszechniania różnego typu inicjatyw w zakresie projektów muzycznych – zarówno na etapie tworzenia przedsięwzięcia, jak i promowania samej imprezy wśród potencjalnych odbiorców, z czym łączą się korzyści PR-owe i marketingowe (które w niektórych okolicznościach mogą prowadzić także do redukcji kosztów lub optymalizacji alokacji zasobów).

Nie można jednak pozostawać obojętnym na problemy, które, jak w przypadku każdego projektu, mogą w zależności od ich nasilenia i wagi w niewielkim stopniu przeszkodzić w wykonaniu przedsięwzięcia, a w skrajnym przypadku nawet uniemożliwić jego realizację. W przypadku Regionalnych Elektronicznych Społeczności Kulturalnych dedykowanych zawodom muzycznym takimi problemami mogą okazać się na przykład trudności w identyfikacji i zdobyciu początkowych zasobów, co może (choć nie w każdym przypadku musi) łączyć się z brakiem kapitału finansowego i intelektualnego wśród pomysłodawców, realizatorów czy użytkowników projektów. Te kwestie może również potęgować wykluczenie cyfrowe oraz niedostosowanie programu edukacji muzycznej na uczelniach wyższych do wymagań stawianych przez rynek, faworyzujący umiejętności i kompetencje z grupy czysto artystycznych. Dwie kolejne przyczyny – wąski zasięg oddziaływania oraz małe zainteresowanie społeczne – są ze sobą dość blisko związane. Współczesne społeczeństwo wykazuje ograniczone zainteresowanie takimi zagadnieniami jak kultura muzyczna zaliczana tradycyjnie do nurtu „muzyki poważnej” czy „sztuki wysokiej”, co przekłada się na zawężoną grupę potencjalnych odbiorców. Również środowisko artystów ma swoją konkretną specyfikę, jest mniej liczne od głównych grup zawodowych oraz często

⁹ *Grid and Cloud Database Management*, red. S. Fiore, G. Aloisio, Springer-Verlag, Berlin–Heidelberg 2011.

¹⁰ Por. S. Madakam, R. Ramaswamy, S. Tripathi, *Internet of Things (IoT): A Literature Review*, „Journal of Computer and Communications” 2015, nr 3, s. 164–173.

pracuje w innych uwarunkowaniach, na innych zasadach i w inny sposób niż większość społeczeństwa. Może to rodzić problemy kulturowe, związane choćby z przyzwyczajeniami albo oczekiwaniami artystów czy wyobrażeniami zamawiających i publiczności na temat konkretnego projektu.

6. Podsumowanie

Jeżeli za punkt wyjścia przyjmie się konstatację, że społeczności elektroniczne są budowane i wykorzystywane w wielu dziedzinach życia osobistego i działalności gospodarczej, można wnioskować, iż możliwe jest również ich wykorzystanie w środowisku muzyków. W tym przypadku tego typu przedsięwzięcia mogłyby być tworzone oddolnie, co w żaden sposób nie umniejszałoby ich użyteczności. Co więcej, mogłyby stać się jedną z podstawowych mocnych stron, ponieważ twórcy w naturalny sposób staliby się użytkownikami tego typu systemów i starali się je rozpowszechniać dla osiągnięcia własnych korzyści.

W przypadku modeli obligatoryjnych RESK, to jest systemów tworzonych na zlecenie lub z inicjatywy instytucji kulturalnych, samorządowych bądź państwowych, tego typu systemy mogą okazać się raczej narzędziem administracyjnym i służyłyby głównie organom publicznym. Szeroko rozumiany interes środowiska muzycznego ma w tym wypadku charakter drugoplanowy, a same społeczności mogłyby pełnić bardziej funkcję sprawozdawczą lub ułatwiającą procesy zarządcze.

Nie można twierdzić, iż koncepcja Regionalnych Elektronicznych Społeczności Kulturalnych jest niewykonalna w obecnych warunkach rynkowych. Można zauważyć, że tworzenie tego typu przedsięwzięć jest możliwe dzięki dostępnej infrastrukturze sieciowej, sprzętowej czy programowej. Co więcej, nie zawsze musi łączyć się z dużymi nakładami finansowymi, szczególnie w przypadku grup tworzonych oddolnie za pomocą portali społecznościowych, komunikatorów i innych szeroko dostępnych i łatwych w obsłudze narzędzi elektronicznych.

Wydaje się, że kluczową kwestią będzie użyteczność proponowanych społeczności. Ich funkcjonalność zależy bowiem zarówno od liczby użytkowników, możliwości oferowanych przez system, stopnia ułatwienia realizacji projektów, a także ułatwienia dostępu do unikalnych zasobów, szans rynkowych czy osiągnięć artystycznych. Rozwijanie tego typu inicjatyw wydaje się bowiem opłacalne dopiero w momencie, gdy umożliwia osiągnięcie dotychczas niedostępnych celów lub też znacząco ułatwi realizację dotychczasowych.

Bibliografia

- Bibu N., Brancu L., Teohari G.A., *Managing a Symphony Orchestra in Times of Change: Behind the Curtains*, „Procedia – Social and Behavioral Sciences” 2018, 238, s. 507–516.
- Ciepiela M., *Wpływ interesariuszy na zarządzanie przedsiębiorstwem*, „Rynek – Społeczeństwo – Kultura” 2014, nr 3(11), s. 22–29.
- Grid and Cloud Database Management*, red. S. Fiore, G. Aloisio, Springer-Verlag, Berlin–Heidelberg 2011.
- Jelonek D., *Rola ICT w tworzeniu przedsiębiorstwa kreatywnego*, „Przegląd Organizacji” 2018, nr 3(938), s. 46–51.
- Jelonek D., Stępniaak C., Turek T., *The Concept of Building Regional Business Spatial Community*, w: *ICETE 2013 10th International Joint Conference on e-Business and Telecommunications. Preceedings*, 29–31 July 2013, Reykjavik, Iceland 2013, s. 83–90.
- Jędrzejczyk W., Konieczna-Kucharska M., *Użyteczność mediów społecznościowych z perspektywy podmiotów gospodarczych*, w: *Techniki i technologie wspomagające funkcjonowanie przedsiębiorstw*, red. L. Kiełtyka, A. Sokołowski, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2017, s. 63–76.
- Kovalová M., *People in the Process of Innovation and as the Factor Increasing Business Performance*, „Forum Scientiae Oeconomia” 2016, vol. 4, iss. 3, s. 15–26.
- Madakam S., Ramaswamy R., Tripathi S., *Internet of Things (IoT): A Literature Review*, „Journal of Computer and Communications” 2015, nr 3, s. 164–173.
- Organising Music: Theory, Practice, Performance*, red. N. Beech, Ch. Gilmore, Cambridge University Press, Cambridge 2015.
- Parks M.R., *Social Network Sites as Virtual Communities*, w: *A Networked Self: Identity Community and Culture on Social Network Sites*, red. Z. Papacharissi, Routledge, New York 2011.
- Tomski P., Bylok F., Jelonek D., Wysłocka E., *Internet Based Social Networks as the Resource Supporting International New Venture Creation*, w: *Second International Conference on Economic and Business Management*, red. P. Limpaphayom, G. Huang, „Advances in Economics, Business and Management Research” 2017, nr 33, Atlantis Press, Paris 2017, s. 118–126.
- Wielki J., *Modele wpływu przestrzeni elektronicznej na organizacje gospodarcze*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2012.

* * *

Construction of regional electronic cultural communities

Abstract

The article refers to the issues of creating industry-specific, regional electronic communities. These considerations analyse the possibilities of building regional electronic communities in the environments of musicians and music institutions. In practice, these communities may include a much wider range of users, including potential stakeholders who are involved in the lives of musical environments. The article presents potential models of the construction of Electronic Cultural Communities. Three basic models have been proposed. They are a bottom-up model (a community created on the initiative of musicians), institutional (built on the basis of a selected cultural institution) or governmental (created by the state or self-government bodies on optional or obligatory terms).

Keywords: electronic communities, musicians' environment, Electronic Cultural Communities, music institutions